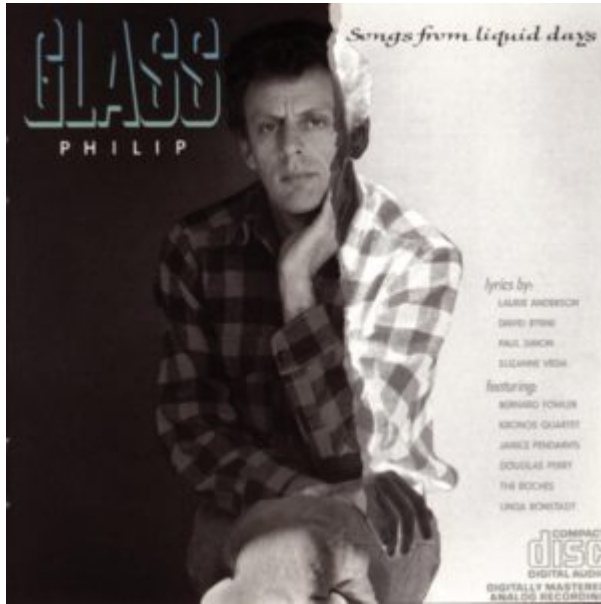

Van Bach tot Glass: Paul Simon en serieuze muziek

Op een aantal punten speelt klassieke muziek, althans serieuze muziek, een rol in het werk van Paul Simon. Veel Simon-fans zal het nummer *American Tune* op het album *There goes Rhymin' Simon* (1973) bekend in de oren hebben geklonken. De echte kenners onder hen konden de melodie thuisbrengen als een deel uit de *Mattheus Passie* van Johan Sebastian Bach, en wel uit het choraal *O, Haupt vol Blut und Wunden*. Dat was op zich door Bach zelf weer geleend van *Mein G'müt ist*

mir verwirret, een seculier, d.w.z. niet-kerkelijk, werk van Hans Leo Hassler von Roseneck (1564-1612).

Over Bach als inspiratiebron heeft Simon zich, voor zover mij bekend, nooit uitgelaten.

In 1971 leverde Simon een tekst voor een compositie van Leonard Bernstein, vooral bekend van *the West Side Story*. *Mass. A Theatre Piece for Singers, Players and Dancers* is wat wij in revolutionairder tijden een beatmis noemden. Een opmerkelijk werk, deze katholieke mis door deze joodse componist.

Simons volledige bijdrage bestaat uit vier regels:

Half of the people are stoned
And the other half are waiting for the next election.
Half the people are drowned
And the other half are swimming in the wrong direction.

Bernstein bedankt hem met deze voetnoot:

This quatrain was a Christmas present from Paul Simon. Gratias. L.B.
(Dit kwatrijn was een Kerstgeschenk van Paul Simon. Merci. L.B.)

Changing opinion

Gradually we became aware of a hum in the room
An electrical hum in the room
It went mmmmmm

We followed it from corner to corner
We pressed our ears against the walls
We crossed diagonals and put our hands on the floor
It went mmmmmm

Sometimes it was a murmur
Sometimes it was a pulse
Sometimes it seemed to disappear
But then with a quarter-turn of the head
It would roll around the sofa
A nimbus humming cloud
Mmmmmm

Maybe it's the hum of a calm refrigerator
Cooling on a big night
Maybe it's the hum of our parents' voices
Long ago in a soft light
Mmmmmm

Maybe it's the hum of changing opinion
Or a foreign language in prayer
Maybe it's the mantra of the walls and wiring
Deep breathing in soft air
Mmmmmm

Paul Simon, toch al niet bekend om de toegankelijkheid van zijn teksten, bereikte hiermee een nieuw hoogtepunt in diepgang.

De gezamenlijk inspanningen mondde uit in de cd *Songs from Liquid Days* (1986), zo genoemd naar de bijdrage van David Byrne. Glass had in 1983 al meegewerkt aan het Paul Simon album *Hearts and bones*. Hij schreef de coda (het afsluitend deel van een muziekstuk) waarmee de plaat eindigt.

Dat was overigens nog niet het einde van hun collaboratie. Op 23 mei 2007 werd aan Paul Simon de eerste *Gershwin Prize for Popular Song* uitgereikt. Tot de

gastoptredens - van James Taylor en Miriam Makeba tot Art Garfunkel en Stevie Wonder - hoorde ook dat van Glass, die een solopiano versie van *Sound of silence* speelde.

En aan het booklet bij de 3cd-box *Paul Simon 1964 - 1993* droeg Glass het essay *Graceland and beyond* bij. Daarin plaatst hij Simon, wellicht tot diens eigen verbazing, op één lijn met de belangrijkste Amerikaanse deuntjesmakers:

“For me, Paul Simon is, simply, one of the leading songwriters of modern times, responsible for more ‘standards’ than any other single songwriter of his generation. You have to go back to composers like Porter, Gershwin and Berlin to find comparable talent.”

(Voor mij is Paul Simon eenvoudigweg een van de meest vooraanstaande songwriters van de moderne tijd, verantwoordelijk voor meer ‘standards’ dan enige andere tekstschrijver-en-componist van zijn generatie. Je moet teruggaan tot componisten als Porter, Gershwin en Berlin om vergelijkbaar talent te vinden.)

Op de een of andere manier doet een vergelijking met Cole Porters *Night and day*, George Gershwins *I got rhythm* en Irving Berlins *White Christmas*, om maar een paar ‘standards’ te noemen, met *Bridge over troubled water*, *The boxer* en *Duncan* me sterk denken aan appels en peren.

—

Robert-Henk Zuidinga (1949) studeerde Nederlandse en Engelse Moderne Letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Hij schrijft over literatuur, taal- en bij uitzondering - over film.

De drie delen *Dit staat er* bevatten de, volgens zijn eigen omschrijving, journalistieke nalatenschap van Zuidinga. De boeken zijn in eigen beheer uitgegeven. Belangstelling? Stuur een berichtje naar: info@rozenbergquarterly.com- wij sturen uw bericht door naar de auteur.

Dit staat er 1. Columns over taal en literatuur. Haarlem 2016. ISBN 9789492563040

Dit staat er II, Artikelen en interviews over literatuur. Haarlem 2017. ISBN 9789492563248

Dit staat er III. Bijnamen en Nederlied. Buitenlied en film, Haarlem 2019. ISBN 97894925636637